

RÓZSA ÚJSÁG

Német Kiadása: Ungarische Rosen-Zeitung.

VII. évfolyam.

4. szám.

1894. márczius.

Évente 6 füzet 6 műmelléklettel.

Előfizetési díj:

Egész évre 4 korona — 2 forint.

Egyes füzetek műmelléklettel 1 korona = 50 krajczár. — Egyes műmellékletek (rózsakép) 60 fillér = 30 krajczár.

Az »Ungarische Rosen-Zeitung« árai ugyanazok.

Hirdetési díjakat lásd első oldalon.

TARTALOM:

»Therese Welter« egy új thearóza. — A Rosa lutea, Dodon változatai. — Műmellékletünk. — Vad rózsák. — Rózsatenyésztés Észak-Amerikában. — Rózsakiállítás Linzben. (Felső-Austria.) — A Comtesse Woronzow-thearózsáról. — A Rosa Uralensis. — Rózsaujdonságok 1894-ben. — Rózsaujdonságokkal való kereskedés 1893-ban. — A fehér Maréchal Niel. — Vándorló rózsacsoportok. — III. Német rózsakiállítás Gorlitzben (Szilézia) 1894 — Kérdések és feleletek.

Általános kertészet.

Lycoris terracianei. — Kerti ültetvények. — A japáni szőlő. — Idaho-korte. — Növény ujdonságok. — Czukordinye-ujdonságok. — Kertészeti congressus Párizsban.

Kiadó és szerkesztő
MÜHLE VILMOS
TEMESVÁROTT.

RÓZSA-UJSÁG.

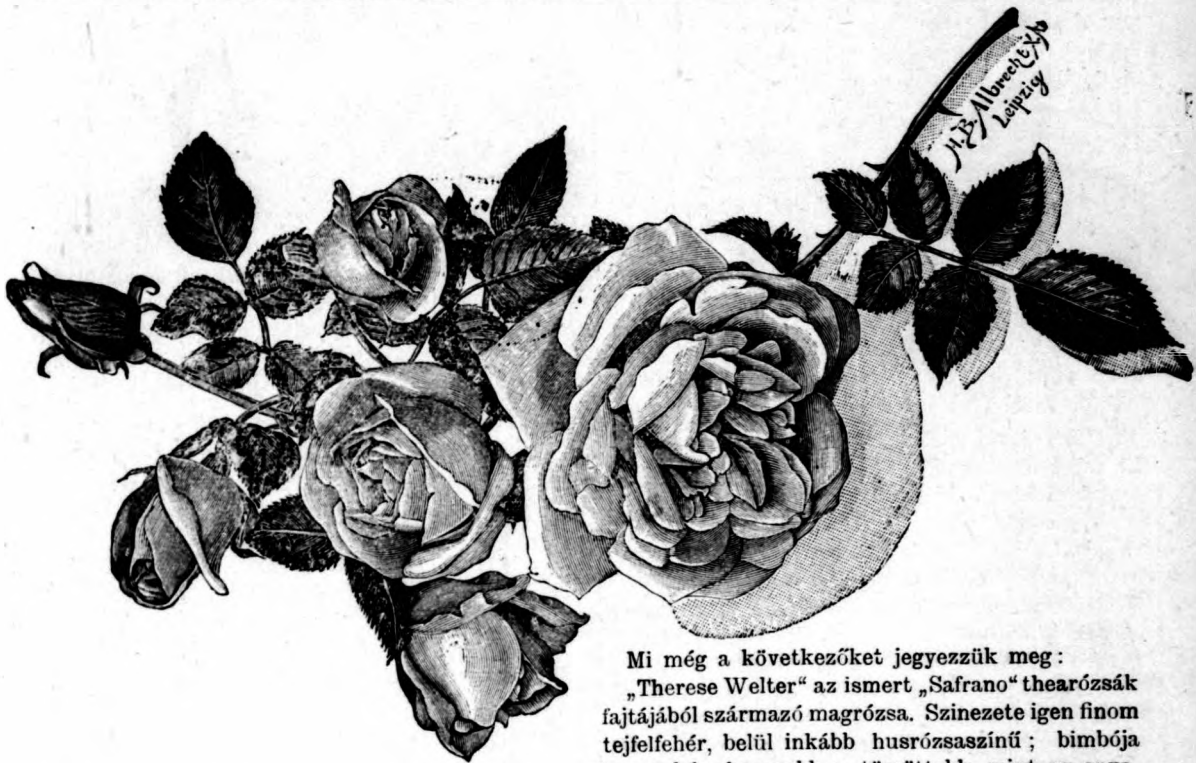
←•→ Német kiadása: **Ungarische Rosen-Zeitung.** ←•→

Megjelenik minden második hónapban, műmelléklettel és két kiadásban: magyar és németben.

Kiadótulajdonos és szerkesztő: **Mühle Vilmos.**

Hirdetések csak $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ és $\frac{1}{1}$ oldal terére vétetnek fel; árai:

Egész oldal 1 kiadásban . . . frt 6 —	Hirdetések, melyek mind a hat füzetben közöltnék, 10% engedményben részesülnek. (A magyar bélyegdíj minden egyes hirdetés után 30 krajzár, mindkét kiadásban tehát 60 kr., mi azonban külön nem számítatik fel.)	Negyed oldal 1 kiadásban . . . frt 1.80
mindkét kiadásban . . . frt 10.—		mindkét kiadásban . . . frt 2.80
Fél oldal 1 kiadásban . . . frt 3.50		Nyolczad oldal 1 kiadásban . . . frt 1.—
mindkét kiadásban . . . frt 5.25		mindkét kiadásban . . . frt 1.80

„Therese Welter“ egy új thearózsá.

Az 1893. évi nov. hó 9–12-ig megtartott s a kertművelés előmozdítására alakult egyesület által Berlinben rendezett őszi virágkiállításon egy kosár kinyílt cseréprózsá, méltó feltűnést keltett. Ezen növények, az általunk tenyészített és ott kiállított új „Therese Welter“-féle thearózsák közül valók voltak. Minden tő kifogástalan virágokkal s bimbókkal, úgy szólván tele volt szórva. Ezen rózsaujdonság, a nyíló rózsák első díját, a nagy ezüst érmet nyerte meg. A szaklapok összes tudósításai ezen kiállításról, szintén igen elismerőleg nyilatkoznak róla, s nagy jövőt jósólnak neki, különösen mint kitűnő őszi virágzású rózsának.

Mi még a következőket jegyezzük meg: „Therese Welter“ az ismert „Safrano“ thearózsák fajtájából származó magrózsá. Színezete igen finom tejfehér, belül inkább husrózsaszínű; bimbója hosszukás, hosszabb s tömöttebb mint az anyanövénynél, jó növésű és sűrű bokrot képez. Levelei igen szép sötétzöld színűek, s úgy a virágok, valamint az egész növény a nedvességnak, valamint a száraz, forró időnek, könnyen ellenállanak. Bármily időjárásban virágozik egész nyáron át késő őszig. A virágok igen alkalmasak egyenkinti árusításra s a finom kötészetre. Hideg szekerényekbe, késő őszi virágzásra ezen rózsát nem lehet eléggé ajánlani. E tekintetben kísérleteink valóban meglepők voltak, s egy rózsafajnál sem észleltünk oly szép eredményt.

Ha ezen rózsaujdonságot szélesebb körben ismerik, akkor úgy a kertésznél valamint a rózsakedvelő előtt egyike lesz a legkeresettebb rózsáknak.

Welter és Rath
Rózsaiskolatulajdonosok Trierben.

A Rosa lutea, Dodon változatai.

Alig hiszem, hogy van növényfaj, mely változatokra hajlandóbb s alkalmasabb volna mint ezen rózsafaj. Erről már nagyon sokat irtam és becsajtottam a nyilvánosság elé, s azért ma csak ama változatokra legyen szabad utalnom, melyeket ama rég ismert rózsafajon, a Rosa lutea, Dodon rózsán észrevettem. A mikor évekkkel ezelőtt még erdészeti ügynök voltam Fondóban (déli Tirolban), erdészgyakornok Francesco Dona beszélt nekem, hogy az ottani kertekben, egy egyszerű bár, de gyönyörű rózsza nyílik; színe sötét arany-szín, minden viráglevelen egy-egy carmoisin folt, mely belső leveleinek majdnem egy harmadát foglalja el. Természetes, hogy nem volt sürgősebb teendőm, mint ezen rózsát megtekinteni, s mivel éppen a rózsák virágzási ideje volt, csakhamar egy virágokkal teleszórt s a Rosa lutea fajtához tartozó rózsátó előtt álltam, mely a leirt színpompában díszlett.

Ezen díszpéldány birtokosnője volt szíves megengedni, hogy néhány galyat levágjak, s így egy csomó oltványhoz jutottam, melyeket később is, mikor Tepliczre visszakerültem, gondosan ápoltam.

Ki írja le azonban meglepetésemet és bosszankodásomat, mikor két év után, az időközben erős bokrokká kinőtt rózsátöveken tiszta sárga – mint az anyatövön – de minden egyéb színfolt nélküli virágok nyíltak.

Néhány évvel később, mikor Bródra (erdészeti állomás Baresmegyében) költöztem, ama hírt hozta András öcsém, a ki Királyhegyen lakott, hogy ő ott egy meglehetősen telt rózsát látott, a melynek virágja barna. Néhány nappal később csakugyan hozott is egy kevésbé telt rózsát, melynek belső levelei kicsinyek és elkorcsosultak voltak; színe piszkos világosbarna volt, s a belső levelek itt veres s világossárga sávokat mutattak. Ezen rózsza is a Rosa lutea egyik válfaja volt, nem pedig hybrida, s itt is, mint Fondóban minden virág egyszerre s egy színben nyílt.

A már eddig tett tapasztalatok után kevés bizalmam volt ezen rózsához is, mindazonáltal tenyésztettem, s később ama meglepő eredményre jutottam, hogy ezen rózsza e válfaja kertemben egyszerűen s eredeti színében t. i. sárgán nyílt.

Itt Korponán van egy rózsátövem, mely szintén a Rosa lutea változataihoz tartozik, az u. n. bécsi vagy török rózsza, mely némely esztendőben meglehetősen telt rózsákat hoz, sajátos haragos vörös színben. De mivel ezen tövön egyszersmind egyszerű virágok is nyílnak, nem sok gondot fordítok az ilyen tűneményekre s nem szaporítok már semmit ezen csalóka fajtából.

Ott a hol a lutea és a bécsi rózsza magot hoz, (itt ugyan évenként történik ez, de minden hecsemebecsben csak 1–2 mag van) maghíntés utján tán lehetne egy jól megtelt s állandóan barna vagy haragos vörös változatot előállítani, mely alkalommal nem hagyhatom megjegyzés nélkül, hogy már nálam is a Persian Yellow gyönyörű cinobervörös sávokkal, máskor meg barnás színben virágzott.

Évekkel ezelőtt egy rózsakereskedő a Rosa lutea var. à fleur brun-t hirdette. Nem késtem, hogy megszerezsem. Még ma is ott áll a hova ültettem, de azért barnán s o h a s e m virágzott. Hanem igenis úgy, mint a bécsi rózsza, t. i. haragos vörös színben.

Mindazonáltal csodálatos marad azon tény, hogy régibb szaklapok többször tesznek említést egy barna rózsáról, mely a lutea fajhoz tartozik, a miből azt következtetem, hogy idővel még is fog sikerülni egy állandóan barna színű rózsát előállítani.

De vajjon a remontantrózsza fog-e valaha ezen színben pompázni, az nagyon kétséges.

Egyelőre ama fajokat akarom felsorolni, melyek barna színárnyalattal ellátva leginkább közelítenek ezen rég óhajtott színhez, de a melyekben természetesen a piros szín még mindig az erősen áttetsző.

1. Adélaïde Côte (Schmitt 1882).
2. Comte de Paris (Lévêque 1887).
3. Empereur de Brézil (Soupert et Notting 1881).
4. Gilbert (Moreau-Robert 1868).
5. Joseph Tarron (Soupert et Notting 1883).
6. Lecocq Dumesnil (E. Verdier 1883).
7. Louis Donadin (Gonod 1888).
8. Madame Bijou (Chanozy 1887).
9. Marcel Grammont (Vignerón 1869).
10. Président Lenaerts (Soupert et Notting 1883).
11. Antoine Quihon (E. Verdier 1880) extra.
12. Directeur Alphand (Lévêque 1884).
13. Earl of Dufferin (Dickson 1888).
14. Edouard Dufour (Lévêque 1878).
15. Empress of India (G. Paul 1877.)
16. Monsieur de Poutbriand (Damaizin 1865.)
17. Reynolds Hole (G. Paul 1874.)
18. Souvenir de Alphonse Lavallée (Ch. Verdier 1885).
19. Souvenir d'Auguste Rivière (E. Verdier 1878).
20. Sultan of Zanzibar (G. Paul 1877).
21. Sir Rowland Hill (R. Mack 1889).
22. Lamartine (Dubreuil 1891).
23. Prince Camille de Rohan (E. Verdier 1862).

Nagyon valószínű, hogy ezen a legszebb barna színárnyalatokban pompázó rózsák lajstroma nem egészen teljes, s hogy néhány sötét remontantrózsza néha még szebb s sötétebb barna színben

fog virággani, sőt meg vagyok arról is győződve, hogy a t. olvasó a fentti rózsák valamelyikénél sokszor a barna szín legkisebb nyomát sem fogja találni, mert ezen rózsza az éghajlat, a föld, a víz s a fekvés szerint nagyon változik. Különösen észrevehető ez oly válfajoknál, melyeknek vörös alapszíne barnás, feketés s violaszínű árnyalatokkal bársonyszerűen be van futtatva. Ha ezen bársonyszerű árnyék hiányzik, akkor persze egy sötétvirágú rózsza helyett, egészen más, néha egy színben tündöklő virág van előttünk, s nem csodálkozom, ha az illető megrendelő sokszor azon hiszemben van, hogy a kertész egészen más rózsát küldött neki.

Igy pl. a Géant des Batailles (Nevard 1846) itt Korponán sohasem nyílik oly tüzes piros színben, mint pl. északi Csehországban, s a Sénateur Vaïsse (Guillot p. 1859) egy ismert tündöklő szép rózsafaj, itt husz évben egyszer jelenik meg eredeti színpompájában. Még nagyon sok példát tudnék felemlíteni, s a ki valaha nagyobb mértékben rózsákat tenyésztett, igazat fog nekem adni, ha azt állítom, hogy egy a Magas Tátra oldalán tiszta fehéren nyíló rózsza, már pl. Aradon nem fog így nyílni s láttam rózsafajokat, melyek északon tündöklő fehérek voltak, míg délen rózsaszímben hajlottak át. Az én kuszórózsáim más országokban sokkal élénkebb színben virágganak, sőt erősebb alkattal, szebb növészel és sűrűbb lombozattal bírnak, mint szülőhelyükön, s ugyanazon faj, mely Debreczenben alacsony marad, Münchenben, az ottani értesítések szerint roppant magasra nőtt.

Az ősi idők rózsakorszaka sok szép és különleges színű rózsát mutatott fel, melyek — sajnos — ma már egészen eltűntek. Sőt merem állítani, hogy akkor oly rózsák voltak, melyeket talán sohasem sikerül többé előállítani.

Az előtt a tiszta barna, sőt majdnem a kék és fekete rózsához sokkal közelebb voltunk mint ma, s hogy oly sok csodálatos színvegyületű rózsza feledékenységbe ment, annak oka csak ama valóságos remontantdühben rejlik, mely kertészeinket s rózsabarátainkat 40 év óta fogva tartja, s a tiszta megfontolást elveszi tőlük. Ha a meglevő színek alapján tovább tenyésztetünk volna, ki tudja, nem volnánk-e már ma a — a kék rózsza birtokában?

Korpona, 1894. évi február 16-án.

Geschwind Rezső,
erdőmester.

Műmellékletünk.

Az 1893. év egy nemes, kedves rózsafaját mutatja be mai képünk. Ez ama „Princesse Alice de Monaco“ nevű új thearózsza (tenyésztője A. Weber), mely a rózsabarátok szívét rohamosan meghódította. Eredetét nem ismerjük, mert annak idején azt nem említették fel. A gyönyörű virágok erős s mégis kecses nyeleken fejlődnek ki, s színük tejfelsárgák, børsárga árnyalattal gyengén incarnatrózsaszínűen szegélyezve; a virágok teljesek és serlegformájúak. A növény, mely hajtásra kiválóan alkalmas, erősen és lombosan nő, s igen virágdús. A thearózsák gyűjteményének igen értékes gazdagítása ez.

Vad rózsák.

Itta: Sprenger C. San Giovanni a Teduccióban.

Vad rózsát szed még bimbó korukban, a gyermek tavasszal s azzal kedveskedik a kis lány édes anyjának, mikor sétájából visszatér; virágjuk mindenkinek kedves. Alig képzelhető valami kedvesebb, mint egy vadrózsából kötött csokor, melyben a bimbók szelid pirja a mohos és zöld kehelyleveleket mintegy szétrepesztí, hogy a világosságra előtörjön. Ehhez járul még azon körülmény is, hogy a legtöbb vadrózsabokor igen csinos sőt hasznos növény, mely minden ligetnek vagy díszkertnek díszére válnék. Ezt ugyan már több helyt be is látták, s alkalmazták is, de ezért ez még mindig hiányos és hézagos munka

Rosa berberidifolia Pall. v. *R. persica* Juss. — *Rosa simplicifolia* Salisb. — *Hulthemia berberifolia* Dumort. — *Lovea berberifolia* Lindl. Már 1790 óta Perzsiából származva, maig is ritka maradt ezen csinos s különös alkotású, kicsiny tuskés bokor. Alig 60 cm. magas, s ritkán nő magasabbra. Levelei sötétzöldek és egyszerűek, virágjai pedig, melyek az ágak csucsán nőnek, sárgák, aljukon biborszínű foltokkal. Legjobban nő agyagos s erősen a napnak kitett helyeken. Nem szabad öntözni s más rózsákra is oltható. Mint szegélynövény is igen csinos.

Rosa kamschatica Vent. kevésbé ismert, de szép formájú rokona a *R. ferox* Ait. s *R. Parnassina* félig telt virággal. Igen pompás virág, mely kertekben ritkán látható. Sűrű, 1—1½ m. magas bokrot képez, sűrű s tűfinomságú tövisekkel borított ágakkal s galyakkal; levelei hosszúkásak, fölül simák, alul fehéres szőrrel fedvék, finom fogazott szélekkel. A levelekből 5—9 van egy száron s virágai nagyok, violarózsaszínűek gömbölyű páros magtokkal. A szép és elegáns bokor mocsaras vagy legelő területet szeret, de napos helyeken is jól tenyészik. Mindenféle más fane-

mekkel csoportosítható, de azért legjobban nő egyedül; a mult század óta ismeretes, de azért kertjeinkben most is nagyon ritka. Minthogy változatokra igen hajlandó s könnyen magvakat is hoz, igen alkalmas volna hibridek előállítására.

Rosa lutea Mill. v. *R. Eglanteria L.* — *Rosa bicolor* Jaqu. — Igen szép festői rózsza, melyet ujabban többször látni gyűjteményekben. Sok alakja van s már többször próbálták hibridák előállítására felhasználni. Kétségkívül minden keresztelésre alkalmas. A gyöngébb növésű *Persian Yellow* ugylátszik természetes hibrida, mert lényegesen eltér. A *Rosa lutea* Perzsiában és Afganistánban közönséges és nálunk is oly ismerős, hogy leírása fölöslegesnek tetszik. A virágok rendszeren egyenkint állanak, de vannak formák, melyeknek sokszor 7 virágból álló csokrokban is nő. Szereti az agyagos földet és napos helyeket. Igen nedves talajban szenved, s sokkal többet hajt, mint a mennyit virágozik. A virágok az ősfajon többnyire egyszínű aransyárgák, de vannak kétszínű vadoncok, mint a mi rézvörös virágaink. Ajánlanám a próbát thearózsákkal, minthogy azokat felveszi.

Rosa Maracandia Bunge. — Gyönyörű sárga rózsza Samarkandból, melyet szintén igen ritkán látni. Alacsony, sűrű lombozatu bokor, tövises ágakkal, sárga tüskékkel, egyszínű zöld síma levelekkel, s egyedül álló, élénk aransyárga virágokkal. E szép faj nagyon különbözik a *R. luteától*, s az arany rózsafajok ideálja volna, ha az ember sárga thearózsákkal vegyiténé. Teljesen áttelelő rózsza.

Rosa sulfurea Ait. v. *R. glaucophylla Ehrh.* Ezen szintén igen gyönyörű rózsza keletről származik s már 1620 óta ismeretes. Több alakja van kertjeinkben s köztük teltviráguak is. A csinos bokor körülbelül 1 m. magasra nő, kékeszöld levelekkel s többnyire különálló kénsárga virágokkal. A keleti tartományokban mindenütt mivelik s nagyon valószínű, hogy változatai már évszázadokkal ezelőtt kerültek hozzánk; épp oly valószínű, hogy még több fajtát lehetne találni. Szereti a napos, sziklás hegyoldalakat, s nagy kár, hogy többet nem ültetik, mint eddig.

Rosa Rapini Boiss. et Bal. v. *R. Bungeana Buhse.* — *Rosa Cesarea Boiss.* — Ezen csinos bokorrózsza közeli rokona lévén a *R. sulphureának*, északi Perzsiából származik. Inkább a hegyes vidéken otthonos. Nagyban különbözik az előbbi rózsától, különösen nagyobb, s élénkebb színű virágai által, melyek rövid nyélen vagy egyedül, vagy 5—7 virágból összetetten nyílnak. Ezen csinos sűrűlombozatú bokor, tán legszebb valamennyi u. n. perzsarózsabokrok között.

Rosa pimpinellifolia L. vagy *R. spinosissima L.* — *R. myriantha D. C.* — *R. microcarpa Roess.* — *R. melanocarpa Linh.* — *R. hybarnica Hook.* — *R. involuta Smith.* — *R. nivális Don.*

Ezen rózsza számos neve is mutatja már, hogy igen sok változata van s nagyon elterjedt. Ezen sűrű, tűfinomságú tövisekkel borított bokor egész Európában honos, de Ázsiában, Chinában s India északi hegyeiben is forduló. Kissé feszes bokor, melyet mindenki ismer, mivel régóta számtalan formában, kivált telt rózsácskájú szegélybokornak, a puszpánghoz hasonlóan, művelik. Vad állapotban alacsony marad, s alig nő meg 50 cm-ternyire; de ha művelik, s aztán magára hagyják, 2 méterre is megnő. Lombozata igen szép, jól megerem nehéz földben, s gyönyörű rózsácskákat hoz.

Rosa Tuschetica Rupr. Gyönyörű törpe hegyibokor a keleten. Csinos s kedves rózsácskái, mint bimbók legszebbek. Egyenes, kissé merev vesszői vannak, levelei kicsinyek és tojásalakúak, virágai kurta nyelűek és számosak, s gömbölyű magtokja hasonló a *R. pimpinellifolia* hecsembecséhez. Ritkán láthatni fűvészkertekben, s csak keleten fordul elő vadon.

Rosa alpina L. v. *R. Pollyphylla Willd.* — *Rosa reserva Waldst.* — Igen csinos, 1—2 m. magas alpesi rózsabokor, mely Európában s a keleten nő. Levelei világos zöldek, s finom fogazattal szélükön; az ágak végén vannak a szép sötétrózsaszínű nagy virágok, melyeknek bimbói a vad rózsák ideálja. Már közel háromszáz év óta ismeretes lévén, igen sok változatokban fordul elő kertjeinkben. Igen könnyen kereszttezhető más fajokkal, s megérdemelné, hogy kertészeink nagyobb figyelemreméltatnák. Mindenféle talajban megerem s késő őszi virágozik.

Rosa Djemilensis Bal. Igen szép válfaj, mely az alpesi rózsához közel áll, de fekvő, majd felálló ágakkal, széles egyszínű zöld levelekkel, s nagyobb és szebb virágokkal bír. A Kaukasus völgyeiben s egyebütt is megerem keleten s művelésre nagyon ajánlatos.

Rosa oplisthes Rupr. A Kaukasus egyik legszebb hegyirózsája, mely a *R. alpinától* lényegesen különbözik. Örökzöld levelei teljesen simák és husosak, igen szép és nagy rózsái pedig pirosak.

Rosa oxyodon Rupr. Válfajával a *R. pleianthával*, alig van művelés alatt. Szintén a Kaukasusban nő s közel áll a *R. alpinához*. Mélyen fogazott nagy levelei s sötétbíbor-vörös virágai vannak.

Rosa armena Bois. Épp oly csodálatos mint szép rózsza. Sűrű zöld levelekkel, magas, elegáns bokrot képez, melyen sok, csinos rövidnyelű szelíd rózsaszínű s különálló virág van. Szép bokra kertjeinknek, szereti a napos helyeket agyagos talajban, de a nyári vizek alatt szenved.

Rosa albicans God. Egy szép perzsa válfajjal, a Flexicaulissal, jelenleg majdnem sehol sem művelik. Perzsiából származó hegyirózsa ez, mely hybridatiókra s javításokra nagy értékkel bír, s megérdemelné, hogy a rózsatenyésztők újra felkarolnák. Növése törpe és ág-bogas, sima, tüskés törzsszel; egyszerű fogazatu levelei alul gyapjas szőrrel fedvék. Virágai vadon különállók, de művelve 4–6-os csoportban díszlenek s fehér, vagy szelid rózsaszínűek. Nagyon kitartó, gyönyörű virág, mely javításokra kétség kívül nagyon alkalmas volna. Legjobban szereti az agyagos talajú, napos fekvésű helyeket, kevés vagy éppen semmi vízzel.

R. Elymaitica Boiss et Haussk. Szintén igen kevés műveltetik. Sok változata van Perzsia magas hegyeiben, a hol honos. Csinos, szürkésfehér alacsony bokrán hosszú tüskékkel bír. Levelei aprók, simák, ötosztatúak és tojásdadalakúak; virágai fehérek vagy halvány husszínűek. Kiválóan szép bokor, mely szakképzett kezek ápolását és nemesítését megérdemelné.

Rosa gallica L. v. *R. pumila* Jacq. — *R. austriaca* Cranz. — *R. arvina* Knock. — *R. Olimpica* Angl. — *R. flexuosa* Ran.

Ki nem ismeri a gall rózsát? Azt a rózsát, a melytől a legszebb rózsák válfajai származnak s melyek oly szépek, hogy egyedül is uralhatnák a növényvilágot, mert nincs az a növény, mely vele versenyezhetne. Rózsa, a virágok királynéja, — uralkodó a növények birodalmában. S ha ezen virágot a napos hegyoldalon egyedül látjuk, a mint zöld kehelycsipkéi közül kikandikál, le kellene borulnunk előtte s köszönetet mondanunk azért, hogy oly sok örömet, oly sok jót tett velünk. — Avagy nem gyönyörűség-e, ha az ember napi fáradalmi után, a rózsák virágainál üdülést kereshet? Mi lenne az olyan emberből, a ki az ég legszebb adományán már nem örülhet.

A *rosa gallica* már természeténél fogva igen változatos. Csak meg kell nézni jól, s az ember mindig fog valami különbséget felfedezni. Szereti a napos halmokat és hegyoldalakat, a nehéz agyagos talajt. Sokszor találni Olaszországban köves mezőkön s szántóföldeken vagy gyér tölgyesekben csoportokban együtt. Én félig telt virágukat találtam az egyszerűk között a régi Lucania szívében a mai „Rosilicatá“-ban.

Csak adjunk ezen rózsának, mely annyi díszpéldánynak szülőanyja, egy kis helyet díszkertjeinkben is, — bőven fogja meghálálni.

Rosa centifolia L. v. *R. pomponica* Dec. — *R. burgundica* Bro. — Ez az egész rózsavilág királynéja, mily kár, hogy évenként csak egyszer nyílik.

A calabriai nép minden dalán visszazeng szépsége, mely majd nevet, majd sir, majd az örületes szeret. Ennek képe lebeg e délvidéki nép előtt, a félig vad, s félig telt centifolia képében, a mely mindenütt található. A mint csak egy rózsaszak van, úgy vannak emberek is, kik csak egyszer szeretnek igazán, s ebben ember és rózsza megegyezik.

Keleten, a hol ez a legillatosabb, legkedvesebb s legszebb rózsza honos, s a hol az illatos rózsza-olaj főalkotó részét képezi, itt-ott vad állapotban is található félig telt virágokkal, de csak a magas hegyekben. Így találta őt Haussknecht is 3500 m. magasságban a régi Assyria hegyeiben. Nem alaptalan a gyanítás, hogy ott évezredek lefolytában elvadult. Olaszországban akár egyszerű, akár teljesvirágú, mindig csak kertekben található, de sohasem vad állapotban. A Kelet olajrózsái, a mennyiben ezen centifoliához tartoznak, Olaszországban igen szépen s igen bőven tenyésznek. A százlevelű legjobban díszlik agyagos talajban s erős napos helyen. Ha nyáron át öntözik, jól hajt, s őszkor, sokszor már hévnyáron, másodszor is nyílik. Csakhamar nagyszámú sarjhajtást hoz, melyek által szaporítható.

Az átültetést nem szereti, s kívánatos, hogy gyökereit ne hagyjuk sokáig a levegőn. Betegsége a sárga rózsagomba, de szerencsére ez csak levelein fészkel. Az eltűnt *Rosa sancta*, továbbá *Cleopatra* rózsája, s a régi egyiptomiak rózsája is, ide tartozik. De ezen rózsafajokról más alkalommal. A Centifolia igen gazdagon virágozik, de igen ritkán s akkor is igen satnya magvakat hoz. Ez utóbbiak magtokja hosszúkás, tojásidomu s száraz. Roppant érdekes a magról való nevelése; mindannyiszor más-más fajtát kapunk. Miért is hanyagolják el rózsatenyésztőink ezen rózsát, s miért nem hybridizálják a legnemesebb thearózsákkal? Valóban csodákat tenyésztenének. Ily tenyésztésre tán Nápoly volna a legalkalmasabb hely egész Európában. Miért nem jön ide szakképzett ember, hogy egy ilyen üzletet alapítson? Hisz csakhamar kifizetné magát bőven, mert a világ nagy s a külföldi rózsakedvelőknek valóban ritka példányokat nevelhetne. (De itt a kertészek egymást majmolják, hogy ily módon egymást s kereskedelmüket tönkre tegyék.) A többszörnyilő Centifolia damascena bizonyára már ezen rózsának egyik legnemesebb alakja, mivel sehol sem található vad állapotban.

(Folytatása következik.)

Rózsatenyésztés Észak-Amerikában.

Amint azt már ezen lap VII. évfolyamának 1-ső számában megemlítettem, Észak-Amerika államai-ban igen nagy kedveltségnek örvend a rózsá télen, a miért is ritka forccal művelik. Nagyszerű épületek, a legpracticusabb s legjobb szerkezetű berendezésekkel szolgálnak a rózsá téli hajtására. E tekintetben roppant áldozatokat hoztak, hogy a rózsahajtást oly fokra emeljék, a melyen jelenleg van. A téli rózsatenyésztés különben a legnagyobb kelendőségnek is örvend, s a virágkereskedők legjutalmazóbb jövedelmi forrása is, akár kicsinyben, akár nagyban üzik azt. — A szép rózsavirágok ára, a mi fogalmaink szerint igaz, hogy kissé nagyok, de az ottani viszonyokhoz, valamint a drága munkabérekhez s fenntartási költségekhez mérten, nem is olyan nagygnak mondható. A rózsatenyésztő egy-egy szép rózsáért 1—1½ dollárt kap a virágkereskedőtől, a ki ujra 2—3 dollárért adja el; virágszűk idényben 4—5 dollárt, tehát osztr. értékben 12 frtot is fizetnek egy rózsáért.

Mivel csak szép hosszú s bőlombozatu nyéllel ellátott rózsák örvendenek nagyobb kelendőségnek, azért a hajtáshoz leginkább theahybrideket szoktak alkalmazni, melyek közül az American Beauty áll első helyen.

Ezen fajtából sokszor 3—4 házat láttam teleültetve; minden házban 4—5 padsor, — 40 50 méter hosszúságban, — s minden sor 200—250 tövel beültetve, úgy hogy körülbelül 4—5000 tő állott együtt, mindenesetre oly szám, mely tekintélyes téli rózsaszüretre enged következtetni. Ezen rózsafaj legalkalmasabb téli hajtásra, mert mindama tulajdonságokat egyesíti magában, melyeket az amerikai ember a rózsától követel. E rózsá néha roppant nagy, tündöklő piros színű, s hosszú, sötétzöldlombozatu nyeleken nyílik. Ujabb időben az „Augusta Victoria császárnő“ fajtája is nagy mennyiségben tenyésztetik. Ezen válfaj méltán meg is érdemli, mivel úgy a szabadban, mint az üvegházban kitűnően hajt. „Mad. Carolina Testout“ — szintén igen kedvelt s nagyban műveltetik. A sötétebb fajtájú theahybridrózsa-közül csak „The Meteor“ tenyésztetik nagyban. Ama, néhány évvel ezelőtt annyi feltűnéssel hirdetett „W. F. Bennett“ rózsát igen ritkán s akkor is csak nagyon kevés számban találtam; nem nagy keletnek örvend; részint mert igen könnyű alkotásu, részint violaszinbe játszó színvegyülete miatt. (Mi sem tudtunk ezen rózsáért lelkesülni. A szerk.) A thearózsa-közül csak a következő fajokat tenyésztik nagyban: The Bride — Mad. de Watteville — Mad. Hoste — Perle de jardins — Catherine Mermet — Nyphetos. A Remontant-rózsa-közül kevés, s csak néhány könnyen nyíló

fajta tenyésztetik, mint pld. Alfred Colomb — Van Houtte — Fisher Holmes — Marie Baumann stb.

A hajtáshoz nem alkalmaztatnak nemesített rózsák, akár alacsony, fél- vagy magastörzsre legyenek is nevelve. Csak dugványokból felnevelt bokros növények alkalmasak az ily padágyas hajtási rendszerre. A szaporítás a következő módon történik: Februárban vagy márcziusban levágnak a már érett hajtások a padágyas tövekről. Ezen hajtásokból 2—3 szemre, — a levelek meghagyásával — dugványok metszettnek; igen éles késsel, közvetlenül az utolsó szem alatt egy sima egyenes metszés tétetik. A dugványok az után a szaporító ágyban jobbról is, balról is, szorosan egymás mellé, durva homokba ültetnek, s állandóan 20—22° meleg alatt vannak. A dugványok addig míg gyökeret vernek, üvegbura alatt vannak, s csak ez után födetnek ki. Nagyon erős napsugár alatt, a szaporítószekrények üvegei papirossal beboríttatnak, de a meggyökeresedés után a teljes napsugár lesz ráeresztve. Ha a növények már jól meggyökeresedtek, akkor könnyű gyepföldből, homokból s fele részben elaprózott tehéntrágyából álló keverékkel telt cserepekbe átültethetők. Az átültetett növények aztán világos házba vitetnek, a hol sűrűn egymás mellé állítva, szorgalmasan meglocsoltatnak; egyáltalán mindig bőven kell hogy legyen a víz, mert csak akkor hajtanak gyorsan és dusan. Itt aztán addig maradnak a rózsátövek, a míg nagyon jól meggyökeresedtek, s aztán ujra nagyobb cserepekbe lesznek átültetve; ezen átültetésnél azonban nem szabad a földet annyira megnyomni, mint azt a rózsák elültetésénél szoktuk, hanem igen lazán, hogy ezáltal a gyökerek, annál inkább járassák keresztül-kasul a földet. Éppen így a földet is csak darabosan használjuk fel, mivel a finom föld nagyon hamar eliszaposodik.

Már most ujra átültetve ott állanak a rózsák s nőnek tovább! Ilyenkor aztán a padágyakat kell előkészíteni, hogy azokra át lehessen ültetni. Mint már említém, minden amerikai tenyészházban 4 padágy van, mindenik egy lábbal magasabban, mint a másik. Az üvegházak fekvése egészen déli, hogy a napsugarakat télen is teljesen fel lehessen fogni. A ház napos oldala sokkal hosszabb mint az északi; van továbbá mindkét oldalon ablak, hogy a világosság minden oldalról hozzáférhessen. Az ágyak erős deszkákból állanak, s igen erős vaslábakon nyugszanak. Magasságuk 20—25 cm., szélességük 120—150 cm.-ig.

Noha ezen deszkák hüvelyvastagságuk, mégis csak két évig tartanak, a mikor aztán valamennyit újakkal kell helyettesíteni. Az ilyen padágyas rózsahajtásnak sok előnye van a cserép-rózsahajtással szemben.

Az egész kezelésben nincs olyan scrupulosus eljárás, mint éppen a cserépben való hajtásban; a padágyakban minden növény egyszerre nő, egyszerre virágzik, miáltal igen csekély mértékű süllyed az egész fáradság. Szintugy figyelemre méltató, hogy a padágyak földje mindig ama hőfokkal bír, mint a szoba levegője, s azért virágzanak oly szépen a beléjük ültetett rózsák.

Azon föld, mely a padágyakba való, kizárólag gyeptől, érett tehéntrágyából és kevés homokból áll. Semmi más földben nem csigázható annyira a rózsák virágzó képessége, mint ebben. Gyeptől s tehéntrágyát egyenlő mértékben kell venni, — előbbi inkább friss legyen. Rendesen egy-két hónappal előbb szedetik fel a szükséges földmennyiség egy nedvűs rétről s friss tehéntrágyával keverve szabad helyre tétetik. Rövid idő múlva az egész átpátoltatik, hogy a friss trágya meg ne égjen; a földhalom egyáltalán szélesen s nem magasán hányatik. Mielőtt a padágyak ezen földdel megtöltetnek, gyeptarabokkal és gyeptéglákkal kiraknak, hogy a hasadékok, melyeket szánt-szándékkal kellett meghagyni, — hogy a meleg minden oldalról hozzáférhessen, — be legyenek fődve. Csak ezután lesznek szélükig megtöltve az ágyak földdel. A beültetés előtt újra át kell turni, hogy a gaz csírák elfojtassanak. A padágyban aztán öt sorban, 20—23 cm. távolságban el lesznek ültetve a rózsatövek, s alaposan meglocsolva.

Megjegyzendő, hogy ezen tenyészházak soha sincsenek árnyékban; kiteszik a rózsákat minden időben a napnak, a mi azoknak fejlődéséhez és edzéséhez nagyban hozzájárul.

A szellőztetés azonban éjjel nappal nyitva van; minden ablak felső részén van alkalmazva, úgy hogy a levegő egész nap folyton kering.

A kiültetés után minden növény dohányporral be lesz hintve, hogy mindennemű rovarféle elterjedése megakadályoztassék. Előre látható időváltózkor vagy a levegő egyéb lehülésekor az ablakok be lesznek csukva, hogy lisztharman ne képződhessek. Amerika valamennyi üvegházaiában, — akár pálmákat, Orchidéákat, melegágyas növényeket, Cannákat vagy Chrysanthemumokat tenyésztenek benne, — nem locsolnak locsolóval, hanem mindenütt fecskendővel, a mely a vízvezetékhez kapcsolható. Ez által a napnak nagy része takarított meg, s ezáltal egy ember képes 12—15 tenyészház minden teendőjét is egy nap alatt elvégezni. A szükséges vízmennyiség gőzmotorokkal rendesen egy nagyobb s magasabban fekvő viztartóba hajtatik, a honnan az egyes tenyészházakhoz elveztetetik.

Ha a rózsák növéskben vannak, sohasem szabad bő öntözgetésről megfeledkezni. Hetenkint

egyszer higitott tehéntrágyalével is megöntöztetnek. Hogy a tű jól szétágazkodhassék, letörik nyáron át minden mutatkozó bimbót. A főhajtások kevénytől pálczákhöz köttetnek, hogy a később megjelenő erős virágoknak támaszul szolgáljanak, s a hajtások egymásba növést megakadályozzák. Így miveltenek aztán a rózsatövek levegős viz bő ellátása mellett a hűvösebb időszak beálltaig, a mikor a szellőztetés mindinkább a nap melegebb részére szorítottatik, hogy később egészen az időjárástól legyen függővé. Ha a hűvös idő beáll s a tenyészházak hőmérséklete 10° fokon alul szállna le, megkezdik a fűtést, mivel a hőmérsékletnek sohasem szabad 10° fokon alul szállnia, hogy a növények egyenletes növést ne gátolja. Az amerikai rózsatenyésztés épp abban különbözik minden mástól, hogy ott a tű a dugványtól kezdve teljes ki-virágzásáig, szakadatlanul s minden pihenés nélkül nő.

A hideg idő beálltaival, éjjel nappal fűtik úgy hogy mindig egyenletes 12—14 + R. fok a hőmérséklet, s ebbeli változások sohasem fordulnak elő. Mivel az amerikai tenyészházak nincsenek befődve, hogy ezáltal minden napsugár könnyen hozzáférhessen, továbbá mert a kitűnő gőzfűtés egyenletes meleget áraszt, azért az ottani rózsák is oly gyönyörűen nyílnak, mintha nálunk a rózsahónapban (juniusban) valamely holdvilágos éjjelen hasadtak volna.

Az elvirágzás után az érett hajtások a jövő évi tenyésztésre levágnak, a tövek pedig a padágyakból eltávolítva, a szemétre kerülnek, mivel a két éves tű sohasem hozott még oly virágokat, mint a dugványokból tenyésztett.

Ezen rózsatenyésztés kétségkívül nálunk is hamar meg fog honosodni, a mint azt Angliában és Oroszországban már is nagyban üzik. S ha majd nálunk is általános lesz, meg vagyok győződve, hogy a mai körülményes rózsatenyésztésünkre csak egy szánakozó mosolylyal fogunk visszaemlékezni.

Mühle Árpád.

Rózsakiállítás Linzben. (Felső-Austria.)

F. évi junius közepén Linzben, Felső-Austria fővárosában rózsák s boglyós gyümölcsök kiállítása lesz, hogy az 1888-iki kiállítás óta tapasztalt változásokat meg lehessen figyelni. Az egész kiállítás — programja után itélve — nemcsak érdekes, hanem kiválóan gazdagnak is ígérkezik.

Közelebbi tudósításokat a bizottság ad. Kérdések Schorn József urhoz (Linz, Römerstrasse) vagy Talavaschek József urhoz, Auhofban Linz mellett intézendők.

A Comtesse Woronzow-thearózsáról.

Körülbelül négy évvel ezelőtt egy németországi barátom ama kérdést intézte hozzám, vajjon ismerem-e a Comtesse Woronzow thearózsát, s ha igen, nem juttathatnék-e neki hacsak egy gyenge nemes ág alakjában is, belőle.

Mivel ezen rózsza előttem ismeretlen volt, azonnal elővettem valamennyi rendelkezésemre álló rózsacatalogust, de egyikben sem találtam meg, noha a legnevezetesebb rózsakertészek árjegyzékei birtokomban voltak. Végtére mégis megtaláltam azt a Wesselhöft-féle (Langensalza) árjegyzékben. Emlékembe jutott, hogy vidékünk egyik rózsabarátja néhány évvel ezelőtt Wesselhöft-től rózsákat hozatott.

Természetesen rögtön odasiettem, s legnagyobb öröömre ott láthattam nevezett rózsát éppen legszebb virágzásában.

Ezentul a legnagyobb megfigyelés tárgya volt ezen rózsza. E megfigyelésem alatt kiderült, hogy ezen régi ismeretlen eredetű rózsza, a Moreau-Robert által 1861-ben forgalomba hozott „Regulus“ nevű rózsával egy s ugyanaz. A nyár folyamán azonban még meglepőbb tapasztalást tettünk. Egy erős törzsű „Duchesse Mathild“ (Vogler) thearózsza egyik hajtásán megjelent egy rózsaszínű sport, a mely úgy a Regulussal, mint a Woronzow-val teljesen azonos volt. Már most meglehetett állapítani, hogy ezen tünemény visszaesést képez, a miből határozottan azt következtettem, hogy a Vogler-féle Duchesse Mathilde (Mathild nagyhercegnő) a régi Comtesse Woronzow thearózsának egyik sportja.

Mindeme következtetések azonban csak akkor helyesek, ha a Wesselhöft-féle Woronzow csakugyan a valódi. Hogy vajjon ezen esetben a Moreau-Robert-féle Regulus thearózsza plágium-e vagy újratenyésztett mint pl. a Mlle. Eugenia Verdier vagy Mad. Maria Finger, — azt egyelőre függőben kell tartanom.

E szerint a Regulus thearózsza, a catalogusból, a Comtesse Woronzow javára törlendő volna, s a Duchesse Mathilde mint az utóbbinak sporttenyésztete jegyzendő be.

Dr. Kaufmann Ede.

A Rosa Uralensis.

Ezelőtt három évvel én is hozattam 1000 drbot ezen akkor újonnan a kereskedésbe került rózsafajtából, s egy oly területre ültettem, melynek szomszédságában magról nevelt Canina rózsák álltak. Mivel évenként több ezer tövet nevelek fel magról, azt hittem, hogy ezen egyenes növéssű s szép tűzvörös fajú rózsával igen jó acquisitiót csináltam. Az első évben még lépést tartott növényök a Caninarózsákkal, de már a második s

harmadik esztendőben egészen elmaradtak, s utóbbiak által sokkal túlhaladtattak. A R. uralensis növényei törzsökösek lettek, hosszú hajtásai megfásultak, s nem hoztak többet üde hosszú hajtást, a miért is ezen rózsát, magastörzsű alanyok nevelésére alkalmatlannak találom. Fél- vagy alacsony törzsű rózsák tenyésztésére kitűnő anyagot szolgáltat, mivel fája erős és szilárd s azért ellenálló kintartással bír. *M. V.*

Rózsaujdságok 1894-ben.

1. **Himmelsauge** (Rubifolia-kúszórózsza) Schmidt J. C. Erfurtban az idén a legsötétebb kúszórózsák egyikét hozza a kereskedésbe, mely dús virágzatunak s ezen rózsafajták közül legkintartóbbnak mondatik.

2. **Comtesse de Caraman** (thea) Godard. Erős törzsű, hosszúkás s igen nagy, teljes bimbókat hoz. Virágja sötétcseresznyeszínű, némelyike fehérre erezett.

3. **Comtesse René de Montemart** (thea) — Godard. Törzse inkább alacsony, de bokros, hosszú bimbókkal, igen teljes virágokkal, melyeknek színe tejfelefehér, sárga alapon. Illata igen finom. A növény dús virágzású.

4. **Madame Claudius Gaze** (thea) — Godard — Törzse alacsony, de dúsán elágazott tojásdad idomú bimbókkal s kemény, telt közép nagyságú idomú virágokkal. Színe sötéttrózsza, selymeszerű.

5. **Souvenir de Mrs. Jules Godard** (thea) — Godard. — Növénye alacsony, hosszúkás bimbókkal, jól megtelt, közép nagyságú, finom illatú virágokat hoz. Színe hússzínű fehér.

6. **Lorna Davne** (Bourbonrózsza) — W. Paul és Fia. Növénye erős, s igen jó őszi virágzó; virágja nagy, teljes, ezüstös carmin, skarlát lehelettel, tirozással, kerekded, s erős illatú.

7. **Mad. Edmond Laporte** (Bourbon) — Ph. Bautigny. — Erős hajtású növény, igen nagy s jól megtelt félgömbalaku virágokkal. Színe ezüstösféhr, hátlapja rózsaszínű.

8. **Clio** (Remontante) — W. Paul és Fia. — Növénye erős, virágja gömbalaku, igen nagy, hússzínű. Középső árnyékolt rózsaszínű, s igen dús virágzatú.

9. **Marchioness of Devonshire** (Remontante) — Dickson és Fia. — A bokor erősnövéssű, szép bimbókkal, és nagy sűrűntelt virágokkal, szépformájú és erős szirmokkal. E kiváló faj színe szép rózsaszínű, világospiros árnyékollal.

10. **Mrs. R. G. Sharman Crawford** (Remontante) — Dickson A. és Fia. — A bokor erős s késő őszi gazdagon virágzó. Virágja nagy, teljes, rózsaszínű, gyengéd hússzínű szélekkkel, alapja fehér. Teljesen új szín. Elsőrendű rózsaujdság.

Rózsaujdomságokkal való kereskedés 1893-ban.

Az elmúlt esztendő, rózsaujdomságok természetében újabb csökkenést mutat. Míg 1891-ben 108 féle új rózsá került a forgalomba, addig 1892-ben csak 81, 1893-ban 74. Franciaország még mindig a legtermékenyebb, de csak Luxemburg jegyezhet 2, Magyarország négy fölösszámu új válfajokat. Az egyes csoportokból csak a theahybridek s a Rugosák mutatnak öt-öt változat-többletet. A statisztika a következő eredményt mutat fel:

	1892-ban	1893-ban	vál-faj
Thearózsák	36	29	
Theahybridek	7	12	"
Noisette	2	2	"
Hybrid Noisette	1	1	"
Bengalensis	1	1	"
Bourbon	5	3	"
Polyantha	2	1	"
Rugosa	1	6	"
Hybrid Remontant	24	19	"
Muscosa	2	0	"

összesen: 81 74 vál-fajban

vagyis 7 változattal kevesebb mint tavaly.

Esik ezekből:

Franciaországra	52	vál-faj
Luxemburgia	8	"
Magyarországra	5	"
Angliára	4	"
Amerikára	2	"
Németországra	2	"
Ausztriára	1	"

A fehér Maréchal Niel.

Dr. Seelig Vilmos, Felső-Sziléziában tett kirándulása alkalmával azon felfedezést tette, hogy az annak idején feltűnést keltett *fehér színű* Maréchal Niellel tulajdonképpen úgy áll a dolog, hogy a M. Niel törzsébe Nyphetosrózsát szemezték, s ezáltal a tő, részint fehér, részint sárga virágokat hozott. Ez által megint elvesztettük volna a reményt, hogy fehér M. Nielhez juthatunk elő. A steindorfii birtokosnak azonban azt a tanácsot adhatjuk, hogy a jövőben, az ily machinatiókkal maradjon el.

Vándorló rózsacsoportok.

A parkok tavain uszó szigetetről már sok csodás dolgot irtak, és valóban érdekesek is az ilyen szigetek, mert helyük változtatásával a kert képét mindennap megváltoztathatják s a látogatókat akár mindennap más-más képpel lephetik meg ott, a hol ilyen uszó szigeteket berendeztek.

E szigeteken azonban nem kevésbé érdekesek és szépek s a mellett könnyebben teremthetők a vándorló rózsacsoportok, a melyekkel a kertész, kivált tavasszal, midőn a kerti rózsák még nem virítanak, nagy hatást érhet el.

Schönbrunnban már régóta kultiválnak cserepeken igen sok rózsát oly módon, hogy áprilisban már virítanak. E czélból a rózsákat hidegházban teletetik, a hol a tavasz közeledtével bimbókat hajtának, ekkor közel a világossághoz állítják és levegőhöz szoktatják őket, végre pedig a szabadon különböző csoportokat állítanak össze belőlök.

A kertésznek gondja van rá s úgy intézi a kulturát, hogy rózsái ne nyiljanak egyszerre, hanem egymásután, hogy folyton tartalékban legyenek virágzó rózsái, a melyekkel a szabadban elvirítottakat időnkint pótolhassa s a melyekből a kertnek hol ezen, hol azon a pontján állít össze virító csoportokat.

Schönbrunnban erre a czélra rendszeres szép magastörzsű rózsákat neveltek és használtak, e czélra külön épített üvegházban, melyet azonban már lebontottak, valamint a rózsák is kevesbednek e híres szép kertben, mert a vándorló rózsacsoportok rendszerét most már sok más kertben is utánozzák.

Hogy mily szép és mily kellemesen lepi meg az embert, midőn áprilisban valamely kertbe lépve, tekintete pompásan virító rózsacsoportokon akad meg, azt mondani sem kell s az ily kellemes meglepetés nem is kerül valami nagyon sokba, mert a fő csak az, hogy könnyen virító rózsafajokat neveljünk cserepeken s azokat télen külön üvegházban tartsuk, a melyben nem kezdenek gyorsan hajtani, mert bimbók helyett csak fát fejlesztenek. Angolországban ez a rendszer majdnem általános el van terjedve s rendkívüli hatásokat érnek el vele.

A rózsák téli kulturájához nagy verandák és üvegezettfolyosók alkalmasabbak az üvegházaknál, ha pormentesek és nem nagyon hidegek.

A rózsáknak cserepeken kultiválásáról szólva, megemlítem, hogy sok helyen, a hol a pajorok a rózsáültetvényekben nagy pusztításokat szoktak tenni, csak is ily módon menthetjük meg és nevelhetjük rózsáinkat. Egy kertben, a hol ezrivel volt a pajor, s a szabadban minden rózsát elpusztítottak, úgy hogy egy sem viríthatott, a cserepes kulturát fogadtattam el, s azóta e kertek-

ben a legszebb rózsavirányban gyönyörködhetik a tulajdonosa.

A hol sok rózsza szükséges s a viráynak folytonosnak kell lenni, ott a cserepes kultúra megbecsülhetetlen, mert a cserepes rózsák áprilistól május végeig viríthatnak a kertben, amikor a szabad földbe kiültetett rózsák is nyilni kezdenek. Míg ezek nyilnak, addig a cserepes rózsák ki-pihenhetik magukat. Ily módon kora tavasztól késő őszig tart a rózsza virány.

Természetes, hogy a siker és jó eredmény itt is a fajok helyes kiválasztásától és az okszerű kulturától függ, de sem az egyik sem a másik nem boszorkányság.

Hajtatásra manap már szintén leginkább cserepes rózsákat használunk, mert a kertész ezekkel könnyebben bánhat, mint azokkal, melyek az üvegházban szabad földbe vannak ültetve.

Ilyen cserepes rózsákkal a csoportokat tetszés szerint változtathatjuk s azokat, ha úgy tetszik, más helyre is áttehetjük. *Gillemot Vilmos.*

III. Német rózsakiállítás Görlitzben (Szilézia) 1894.

A mint már lapunk múlt számában jelentettük az idén, a — német rózsabarátok egylete — a szép fekvésű Görlitzben, ő Felsőge, Fridrik császárné védnöksége alatt nagyszerű rózsakiállítást rendez, mely az eddigi előmunkálatok után ítélve, a continens eddigi legszebb e nemű kiállítása lesz. Részletes programot a folyton szaporodó nagyszerű előkészületek folytán, még eddig nem lehetett adni, tény azonban, hogy tartama igen hosszú lesz, t. i. június végétől, szeptember végéig, tehát egész három hónapig fog tartani. Minthogy rózsákon kívül még Coniferák, tarkalevelű fák, szegfűk, Penséek, Begoniák, Gladiolák s évelők is felvétetnek s díjaztatnak, úgy a kiállítók saját érdekében áll, bejelentésüket minél előbb megtenni, hogy az egyes csoportok elrendezésénél összhangzatos terv szerint lehessen eljárni. Bejelentéseket mindenkor fogad *Druschki Károly Görlitzben.*

A görlitzi rózsacongressus előleges programja a következő:

1. A rózsák színének egységes meghatározása bemutatandó minták szerint.

2. A hasonló rózsák névjegyzékének megbeszélése és összeállítása.

3. A német újdonságok megvizsgálása, mielőtt az üzleti forgalomba bocsájtandók.

4. Tíz, a téli hajtatásra legalkalmasabb válfaj megjelölése.

5. A különböző országok rózsaaianyai megbeszélése, hasznavehetőségük és magasságuk.

6. Ajánlatos rózsák a szabad tenyésztésre.

Kérdések és feleletek. *)

Felelet az 1. kérdésre. A kúszó Nyphetos (Climbing Nyphetos) növéseben, levélképződésében és virágzásában teljesen azonos volt az ősfajtával, s minden összehasonlítás daczára, nem találtam különbséget; indaképződésről nem lehetett szó. Lehet, hogy a tenyésztő néhány indás hajtást szemzés által megakart állandósítani s mint olyanokat bocsájtott árúba, de azok mind visszastek az ősfajtába. *M. V.*

Felelet a 2. kérdésre. Ezen kérdés tárgyalása teljes cikket igényelne, mivel itt a rózsaaianyok tenyésztésének összes körülményeit kell számításba venni. A vad rózsának (R. canina) sok változata és válfaja van. Soknál a szerkezet és sejtkepződés sokkal lágyabb és nedvdúsabb lehet, és mért is az olyanok héja könnyebben is fejthető le. *A. M.*

Felelet a 3. kérdésre. A szobákban való rózsatenyésztés nagyon bajos, s sohasem halálja meg a fáradságot. Még legtöbb eredményt mutatnak fel a hónapos rózsák, melyek különös virágzási képesség folytán, egyenletes melegségű szobákban bimbózásra és virágzásra hozhatók. De ilyenkor is csak a Hermosa, Fellenberg, semperflorens rosea, s a cramoisie superieure erős s jól kifejlődött tövei ajánlatosak. *G.*

Felelet a 4. kérdésre. Mindenesetre van különbség. Az összehasonlítás megmutatta, hogy a hosszúkás, s hegyes magtok magjaitól termelt tövek rendszeren vaskosabb, kitartóbb s inkább piros színű ágakkal bíró töveket adtak, melyek bármily művelésre sokkal alkalmasabbak, mint a kerek magtokból nevelt magloneczok tövei. *M. A.*

Felelet az 5. kérdésre. Tapasztalataim szerint az 1892-iki rózsaujdonságok közül legfeltűnőbbek s mindenütt a legnagyobb rokonszenvenvel a következő három fajta fogadtatott: „Maman Cochet“, „Erzherzog Franz Ferdinand“ (Nándor Ferencz főherczeg) s „Leon XIII.“ (XIII. Leo.) *M. V.*

6. Kérdés. Mely sötétzsinű rózsafajok alkalmasok leginkább csoportrózsáknak? *H. G.-né.*

7. Kérdés. Nevezze meg, kérem, a Polyantharózsák legjobb fajtáit. *K. T.*

*) A t. cz. olvasók, ezennel tisztelettel felkéretnek, hogy a felvetett kérdésekre vonatkozó tapasztalataikat velünk közölni sziveskedjenek. (A kérdések csak rózsákra vonatkoznak!) Ha majd a szükség úgy kíváná, szivesen vagyunk hajlandók az »Általános kertészet« rovatába is a — kérdések és feleletek-nek tért nyitni, azért kérjük a kérdések különválasztását.)

▲▲▲▲▲ ÁLTALÁNOS KERTÉSZET. ▲▲▲▲▲

Lycoris Terracianei.

— Ujdonság —

Egészen új, gyönyörű virágnövény, erős, alacsony növéssel. A levelek vaskosak s csíkosak. A világos skarlátszínű virágfürtök nagyszerűen és mégis csinosan emelkednek a növény fölé, s kiváló szép alakot adnak. Ezen faj egyike ama értékes hagyomány-ujdonságoknak, melyek az utóbbi esztendőkhöz kiváló alakjuk s színük által kitértek, s csakhamar a virágbarátok kedvencei lettek. A sok közül megemlítendő az Arum, Biarum a palásztinai Irisfajok, az Ixilirionok, Nerinek, Romuléák stb. stb.

A lycoris mivélése nagyon egyszerű; az egyes hagymákat egész nyáron, az őszi beálltáig el lehet

ültetni cserépbe könnyű, homokos földbe, s aztán árnyékos helyre elteendő; eleintén csak mérsékelten kell öntözni, de mihelyt az első hajtások megjelennek, bővebben kell ellátni vízzel, s a teljes napsugárnak kitenni. Ha a virághajtások megjelenésekor a cserép nagyon át van gyökeresedve, úgy nagyobb cserépbe s kissé nehezebb földbe át lehet ültetni. Segíthetünk trágyalé öntözéssel is, hogy a tavaszkor beálló virágzást elősegítsük.

M. V.

Kerti ültetvények.

Már régóta azon volt az emberiség azon része, mely a természet csodálatos adományain örömet leli, hogy háza s lakása környékét minél otthonosabbá s liget vagy kerti ültetvények által minél barátságosabbá tegye. Az ily ültetvények becsét minden kertbarát legjobban tudja megbecsülni. Akár nyáron, mikor fa s bokor árnyékával felűdít, akár télen, mikor a zúzmarás ágak a napsugárban gyémántfényvel ragyognak, keressük fel a kertet, mindig bő forrása lesz az újabb örömeknek, s ápolása számtalan kedves s kellemes órákat fog szerezni ápolójának. Egy kertültetvény azonban mindig változatokban dús tájképet mutasson, melyben rét és erdő, fű s fa, út s bokor egy összhangzatos képpé, — darabka természeté — olvadjon össze. Semmire legyen az u. n. angol kertben mesterkelt el erőszakos; szabadon kell, hogy a fák s bokrok el legyenek ültetve, hogy a gyepterületek egymásbafolyók, s legföllebb egy-egy csokorral vagy disznövénnyel legyenek megszakítva. A hol a hely s körülmények megengedik, hogy tó vagy patak helyeztessék el, ott a legszebb tájképeket lehet teremteni, melyek roppant vonzó hatással bírnak; kivált az egyenetlen területeken lehet szép ligetet teremteni, a hol mesterséges vizeséseket s sziklákon át zugó patakokat lehet vezetni. A víz partján páfrány növények, a tó partjára azonban vízi liliumok s sásfajok ültetendők. A tó tükrét legjobban élénkíti az úszó viziróza (*Nymphaea alba*). A fa- és bokorcsoportok elrendezése igen nagy figyelmet kíván, mert a helytelen elhelyezés az egész benyomást eltorzítja. Az ültetések mindig úgy kell alkalmazni, hogy az látványos és mégis szabad áttekinthető legyen. Sokszor találkozunk igen tisztán s csinosan tartott kerti ültetvényekkel, melyek minden költsékezés daczára nem mutatnak fel elég vonzó képet, mert részint helytelen ültetések, részint hibásan vezetett utak, — fontók vagy laikusok által készítve, — minden fordulatnál, elrontják az összbenyomást, s tárják a szakember elé a tömérdek hibákat. Azért kell minden ültetvényt előbb papiroson jól megtervezni, s csak azután szakember által, aki különösen az angol kertültetést érti — gyakorlatig keresztülvitetni. Azért kellene minden ilyen ültetvényeknél a szakemberhez fordulni, mert csak az teremthet bele oly egységesen vonzó s kedves képet, a mely idővel pótolhatlan drágaságú földdarabja lesz birtokosának.

A liget- s kertültetvények legszokottabb stylusa az említett angolkert, mely mindenben a természet akarja utánózni s ez által valóban meglepő képeket is hoz létre. Azelőtt a francia stylus volt a divatos, a mely kivált ültetvényeknél igen csinosnak s elegánsnak bizonyult. Ott, a hol egy

nyaralót kell kerttel körülvenni, vagy a hol csak kisebbszabású kertet kell csinálni, ezen utóbbi stylus határozottan helyesebb, mint az angol, mert helyesen alkalmazott egyenes s görbe vonalok által, igen könnyen lehet az épület alaprajzához alkalmazkodni, s mind a kettőt, összhangzatos viszonyba hozni; továbbá az ily kisebb kertültetvényeknél az angol park már térszűke miatt is, minden hatását elvesztené, mivel éppen a természetet nem lehet korlátok közé szórítani. A francia stylus remekműveit bámulhatjuk Schönbrunnban, Sans-Souciiban Berlin mellett, Versaillesben s Peterhofban, a hol teljes díszében kifejlődött. Ám de úgy vagyunk vele mint egy hideg büszke érzéktelen világszépséggel, a kit ugyan csodálunk, a kinek hodolunk, de szeretni — nem szeretjük. Csak a szabad természet mintájára alkotott kertben vagy ligetben vidul fel a szív, a hol minden fa s bokor úgy nőhet, a mint azt az isten belé oltotta, a hol senki, sem nyesegetés, sem vagdálás által eredeti növést nem befolyásolja. Igazi csodaművek e stylusban Budapesten a Margitsziget, József főherczeg parkja Fiumében, a babelsbergi kastély Berlin mellett, a hol teljesen sík, homokos területeken, hegyes-völgyes tájképet teremtettek, úgy hogy senki sem hinné, hogy ezt nem a természet alkotta így. A berlini állatkert, szintén nagyszerűen elrendezett terület; a laxenburgi kastély Bécs mellett gyönyörű angol park közepén épült. Stuttgart városi parkja valóságos látványosság.

A párizsi Bois de Boulogne csodálatos képeket mutat, s roppant kiterjedésű. A brüsseli Bois de Cambre sűrű erdő volt, mely a hegyek s szakadékok belevonásával alakított nagyszerű ligetté. London közelében, s egyáltalán egész Angliában ezen parkok igen nagy számmal s legnagyobb tökélyvel találhatók. A legszebb a Hyde- s Gladstone-park. Wight szigetén, az Osborne kastélyt színein gyönyörű park köríti. Mint valódi óriásliget nevezetes a new-yorki Central-Park; ez a város közepén, 2 négyszög angolmérőföldnyi nagyságban terül el, s azelőtt csak mocsár s szikla volt; most a leggyönyörűbb természeti képeket mutatja. Erdő s rét, víz s szikla, valóban bámulatos szorgalommal, kitartással s szakértelemmel, a legnagyobb szűkebe csoportosított. Az egész alkotás 15 millió dollárba, tehát közel 39 millió forintba került. Észak-Amerikában egyáltalán igen nagy becsben tartják a közligeteket, s azok létesítésére roppant összegeket is áldoznak, mert sohasem nyugó tevékenységük után ott keresnek s találnak is üdülést.

Mindenütt a hol a természet szépségei iránt érzékkel s szeretettel bírnak, ott nagyra fejlődik a kertészet művészete is, s hazánkban is már igen előkelő helyet vívott ki magának.

Mindenütt, gondoskodnak nagy közlgetek létesítéséről, mivel csak a gazdagoknak áll módjukban, palotáikat s nyaralóikat kerti ültetvényekkel körülvétni. Vajha ezen, idegen hazából ide származott növény nálunk is minél előbb erős gyökeret verne, hogy kifejlődése ezreknek örömet s üdülést hozhatna.

M. Á.

A japáni szőlő.

(Rubus phoeniculasius.)

Amerikában két-három év óta roppant reklámot csinálnak egy bogyós gyümölcs érdekében, mely állítólag ezen fajta gyümölcsök összes elgondolható jó tulajdonságait magában egyesíti.

„A bokrok 2 méter magasságúak, s úgy a leghidegebb tél mint a legforróbb nyár nem árt nekik. A fürtökön 75–100 szemet hoz; minden bogyó igen nagy s skarlátpiros. A bogyó ize minden hasonlót túlszárnyal, s oly bort ad, mely minden eddigivel össze sem hasonlítható.

E mellett a bokor magról is nevelhető, s 12–15 hó mulva termőképes, s évenként bogyókkal szinte túlterhelt . . .“

Ily módon hangzik minden leírás, s bizonyára nem tévedünk, ha feltételezzük, hogy minden kerttulajdonos és növénybarát sietni fog, ezen csodabokrot megszerezni.

Mínthogy nálunk a japáni szőlő már egynehány-szor bogyókat is termett, azt hiszem nem lesz érdektelen, a tett tapasztalatok alapján, e csodabokorral közelebről megismerkedni.

Mindenek előtt megjegyzendő, hogy ezen bokor már húsz évvel ezelőtt honosított meg nálunk, s hogy Rubus phoeniculasius néven ismeretes, de kevésbé van elterjedve.

A szőlőbokor növése félig álló, s hosszú ostor-szerű indái — hasonlók a földi szeder indáihoz — hamar lehajolnak s gyökeret vernek, mi által önmaguk gondoskodnak szaporításukról.

Oly sarjajtásai, mint a málnának, nincsenek. A bokorajtásai s tövei sűrű vörhenyes szőrrel fedve, a mi a bokornak igen csinos külsőt kölcsönöz.

Hideg télen át a bokor elfagy, s akkor az ez évi termés is oda van, mert ez mindig csak a tavalyiajtásokon nő.

A bogyó kicsi s mindenike bőrrrel van borítva; színe sötétpiros. A bogyók fürtjei közép-nagyságúak, s alig számláltam egy-egy fürtön húsz bogyónál többet.

Ize savanykás, de a málna ízét el nem éri.

Nagyon jellemző, hogy ezen bokor nagyobb faiskolákban, ahol már régóta tenyésztetik, soha-

sem a bogyók kedvéért, hanem mindig csak díszborkorként tenyésztették.

Leichtlin M. baden-badeni botanikus, a ki mársok becses adatot szolgáltatott a kertészeknek, úgy tudom első volt, a ki a japáni szőlő s Rubus phoeniculasius azonosságát megállapította, s többek közt azt is mondta, hogy elég büntetés volna az mindenkire, a ki ezen bogyót jobb meggyőződése ellenére borkészítéshez ajánlaná, ha kényszerítették, hogy azt a bort — ő maga igya meg.

A japáni szőlő tehát idén csinos díszbokor, a mely alkalmas helyen nem is fogja hatását veszteni, de mint gyümölcsbokor alig jöhet számításba. Különben az egész bokor oly olcsó, hogy minden növénybarát abban a helyzetben van, hogy saját tapasztalata után is alkothat magának ítéletet róla.

Niemetz W. F.,
faiskolatulajdonos.

Idaho-körte.

Ama sokféle gyümölcs közül, mely az utóbbi években a kereskedésbe hozott, az Idaho-körte (Idaho pear) a legelőkelőbb s legjobban ajánlható, s Észak-Amerika faiskolái nem győznek eleget tenni a sok megrendelésnek; sőt, a mint hírlik, az Egyesült államokban egy társaság keletkezett, mely kizárólag az Idaho-körte ültetését és eladását célozza.

Melyek tehát ama tulajdonságok, melyek ily kiváló érdeklődést keltenek?

Először igen korai s gazdag termőképessége van. A magról ültetett fa már 4 éves korában gyümölcsöt hozott.

Továbbá a gyümölcs színe olyan, hogy szebben már nem lehet az asztalra kivánni, — aranysárga piros foltokkal. A körte nagy, kerekded, húsa zamatos, leveses s olvadó s maghona kissé vagy sehogya sincs kifejlődve.

Ehhez járul még az is, hogy ezen körtefaj Canada jeges téli évszakait minden nagyobb hátrány nélkül kibírja, s azért a leghidegebb gyümölcs-kertekben is szépen kitelel.

Ezen körte immár két év óta Európában is honos, de még nagyon ritka. Remélhetőleg rövid idő alatt nálunk is el fog terjedni, a mikor aztán minden ember önmaga győződhet meg az eredeti leírás valódiságáról.

F.

Növény-ujdonságok.

Begonia semperflorens atropurpurea »Vernon.« Mint csoportnövénny ezen begonia elsőrangú, s elvitázhatatlanul öve a jövő. Ily gyönyörű színváltozatot ritkán találni ily összeállításban, mint itt: sötét barnapiros leveleken, carmoisinpiros virágok, fényes aransárga porodákkal.

Begonia semperflorens nana fol. aureis. Igen szép begonia, aransárga levelekkel. Ezen ujdonság igen becses szegélynövény. Alig nő meg 20 cm-nyire, mi által a szőnyegkertészetben különös értékkel bír. Lombozata élénk sárga, melyen a gyengepiros, vagy húszszínű virágok kiváló hatással tűnnek fel. Begonia Vernon, vagy hasonló virágokkal elegy, mindig nagyszerű a hatás.

Celosia cristata nana Vesuv. — Igen figyelemre

méltó ujdonság. A tűzvörös taréj, válogatott aransárga alapon fejlődik. Mivel a virágzata, kivált a fiatalabb növényeken nem oly tömör, mint az idősebbeken, azért az alsó alap csodaszép elentéte még szembeütőbb.

Ipomoea sanguinea. Pompás kúszónövény, épp

oly gyors fejlődéssel mint a *Mina lobata*, de sokkal könnyebben virágoztatható, mint az utóbbi. A levelek épp oly szélesek, valamivel sötétebbek, míg a színe haragos piros. Ha áprilisban magról kiültetjük, a fagy beálltáig virágozik. Igen érdekes ujdonság, s falak, balkonok, lugasok befuttatására kiválóan alkalmas.

Lobelia Gerardi. Ez igen gyorsan növe s gyak-

ran virágozó növény. Ha teljesen ki van fejlődve, úgy 15 m. magas lesz. Az egyes növények 12–15 fürtvirágzatot hoznak, s ez által sokkal virágdúsabb mint a *L. Queen Victoria*. A virágok élénk violaszínűek, a levelek zöldek. Csoportokban ezen növény sokkal inkább alkalmazható, mint pl. *Salvia coccinea* Perenne.

Lobelia erinus compacta »Goldelse.« E növény alacsony, de erős növéssű, hasonló a *Lobelia Vilmos császár-hoz*. Levelei aransárgák, melyek fölött a nagy, ultramarinkék virágok igen előnyösen tűnnek ki.

Myosotis dissitiflora »Blue Perfection.« A nefeletsek e válfaja tömegesen virágozik, élénk égszínkék s oly nagyvirágú, hogy eddig nagyobbat nem is ismerünk. Kora tavasszal virágozik, a mikor még más e fajták nyílásáról szó sincs. Minden kertészeti célra, de különösen cseréptenyésztésre kiválóan alkalmas. Magja még csak az idén kapható.

Scabiosa atropurpurea major grandifl. fl. pl. »Élénk skarlát.« Ezen jeles ujdonság által a *Scabiosák* válfaja megbecsülhetetlen javításra tett szert. A növény növése hasonló a többi nemesebb válfaj növésehez. A virágok nagyok, szép teltek s fényes élénk skarlát pirosak.

Streptocarpus Kevensis hybridus (Wendlandi). E fajta Angliában otthonos, a hol óriási feltűnést keltett. Igen csinos kedves virág, a melyet épp úgy kell ápolni melegházakban, mint a mi Gloxiáinkat. Hosszúnyelű levényeleken képződnek a corollával ellátott s a freesiákhoz hasonló, de sokkal szebb virágok, melyek színe világos lila s violakék színben változik. A virágzás igen dús, s majdnem folytontartó. Üvegházakba s ablakokba nagyon szép.

Ricinus zanzibariensis. Kelet-Afrikában honos Ricinusfaj, a mely szépségre nézve minden más fajtát túlhaladja. Óriásinak mondható minden tekintetben. A levelek 70—80 cm. szélesek, hasonlók egy óriási Aralia leveleihez, s színük világos zöld, fehéres erekkel, vagy sötétzöld vöröses erekkel, (a törzs rézbarna) vagy világos erekkel. Igen hatásos s értékes ujdonság.

Czukordinnye-ujdonságok.

a) Cantaloup.

Deák Ferencz. Átlag 6 kiló sulyú. Feltűnően szép, világos, finoman pettyezett, rendes bordázatú ovális. Húsa igen finom s 4 cm. széles.

Erkel Ferencz. Átlag 3 kiló sulyú, igen szép formájú s kiválóan gazdagon termő. Húsa széles, élénkzöld s kiváló finomságú.

La Lune. Szabályosan bordázott gömb; rózsaszínű árnyalattal, 1½ kiló sulyú, igen finom, széles, zöldesfehér hússal.

Prolifique de Trévoux. Középnagyságú, bordázott ovális, 2½ kilót nyom. Húsa szép piros s olvadó, kitűnő zamattal.

b) Ananas.

Ezüst-Ananas. Egyenletes, ezüstfehér, némi tarkázással, bordázott; 2 kilót nyom. Kitűnő, elolvadó, finom, széles, fehér s édes hússal.

c) Turkesztan.

Cuivre poli. Világos bronzszínű elegáns gömb; 3 kiló nehéz. Húsa finoman olvadó, széles, édes és zöld.

Distinction. Legfinomabb csemegefaj. Kicsiny, finomhálózatú, sötétzöld, körülbelül 800 gramm nehéz gölyő, igen finom zamatú hússal.

Kertészeti congressus Párizsban.

A nagy, párizsi kertészeti kiállítás alkalmából, mely májusban tartatik meg, a franciaországos kertészeti társaság — X. congressusát szervezi és pedig a kiállítás tartama alatt. Az ülések a kertészeti helyiségben, Rue de Grenelle 84. sz. délután 2 órakor tartatnak. Keltjük s számuk később fog megállapíttatni.

Az előmunkálatokat s a congressus vezetését átvállalja az egyesület, a következő urakból álló bizottság támogatásával:

M. H. de Vilmorin, mint elnök

E. Ernest Bergmann, mint titkár,

továbbá Bellair, Charguerand, Honoré Defresne, P. Duchatre, Léon Duval, Alex. Hébrard, Huard, Paul Leboeuf és Albert Truffant mint tagok. A megvitandó kérdések a következők:

1. A növények elhalványozásáról, s befolyásukról a növények életére.

2. A capillaritioról s viszonya a földből való előállítását illetőleg.

3. Lehetséges-e légenyirtalmú alkatrészek nitrificatióját gyorsítani hogy ezáltal gyorsabban elegyüljenek?

4. Tanulmányok a virágos növények tenyésztésének legjobb eredményeiről (májusi virágok, orgona, rózsák stb.)

5. A gyümölcstenyésztésben való takarékoságról (földi eper, őszi barack.)

6. Főzelék korai tenyésztése (bab, spárgagyökér stb.)

7. A különböző melegvizűtés rendszere fölötti nézetek egyöntetű megállapodása.

Azok, kik a tanácskozásokon nem vehetnek részt, de a kiknek érdekében van, hogy nézetük a nyilvánosság elé jusson, felkéretnek hogy azt írásban és franco, a társaság elnökéhez, 84 Rue de Grenelle Párizsban, beküldeni sziveskedjenek. Más, programmonkivüli kérdések is felvethetők, de azokat április elsejéig az elnökségnél be kell jelenteni.

Természetes, hogy ezen közlemények csak francia nyelven szerkeszthetők.

KERTÉSZETI MÉRÉSZET

TERVEK ÉS KÖLTSÉGVETÉSEK

*parkok, házi és diszkerlek, gyümölcsösök és konyha-
kerlek alkotására, avagy*

már létező kertek divatos stylusban átalakítására.

● MÜHLE ÁRPÁD, KERTÉSZETI MÉRNÖK, TEMESVÁROTT. ●

Rózsák.

Pompás, jól begyökeredett példányok nagy választéka.

➡ Nagy készletek. ➡

Díjmentesen küldjük 1200 fajt tartalmazó, (beleértve az utolsó évek ujdonságait is), **rózsárjegyzékünket.**

Gemen Ch. és Bourg, rózsatenyésztők
Luxemburgban.

— Német levelezés. —

Növényeink — **fagymentesen áttelelve és hajtásukban visszatartva** — május végeig küldhetők széjjel.

Parkok és Divatos kivitel. kertek alkotása.

Kerti tervek.

Etvállal a fák, cserjék és egyéb növények elültetését, szállítását, valamint tökéletes berendezéseket és átalakításokat

SCHNEIDER J.

kertészeti mérnök
Lainez-ban, Bécs mellett.

Kétszer átültetett, elsőrendű almavadoncok.

100 darabja **12** frt.

1-éves, elsőrendű **myrabolanák** 1000 drbja **12.** —
1-éves, másodrendű " " 1000 " **8.** —
Szamócák „Noble“ (valódi) 1000 " **1.50**

GEIGER VILMOS

faiskolaja
Eggenberg, Graz mellett.

Német levelezés

..... Az új thearózsából THERESE WELTER

mely nagyszerűen alkalmas csoportokba és az őszi virányra utolérhetetlen, ajánljuk **erős** 2-éves növényeket 2 márkával darabját. — Idei erős téli oltványok 10 darabja 10 marka utánvétel mellett.

Magastörzsű és alacsony rózsák, pompás példányokban olcsó árak mellett.

Főárjegyzékünket
kiváuatra
ingyen megküldjük.

WELTER és RÁTH

rózsatenyésztők Trierben, Németország.

— Német levelezés. —

Polyantha.

1. Wignoneffe

2. Turner's Crimson Rambler.

